

Í 1990 byrjaði ST at arbeiða við sínum Millenniummenningarmálum. Nýggju heimsmálini eru ein dagføring av gomlu Millenniummálunum. Millenniummenningarmálini vóru átta í tali, nýggju heimsmálini eru 17 í tali. Arbeiðið við menningarmálunum hevur givið úrslit.

Í 1990 livdu 1,9 milliardir fólk undir fátækamarkinum. Í 2015 er talan um 836 milliónir fólk. 2,6 milliardir fólk hava fingið atgongd til reinari drekkivatn. Tað eru tó framvegis 663 milliónir fólk, sum framvegis ikki hava atgong til reint drekkivatn.

ST SKAL BJARGA OKKUM FRÁ HE

Danjal av Rana

- Tað er lagnunnar speisemi kanska, at tjóðin, sum gekk undan at stovna felagsskapin, nú gevur felagsskapinum okkara størstu avbjóðing, segði íslendingurin Árni Svævarr, sum starvast á kunningarstovuni hjá ST, UNRIC, tá hann í farnu viku helt fyrilestur á Fróðskaparsetrinum um leiklutin hjá ST í 21. øld.

- Leikluturin hjá ST er broyttur. Fyrr snúði tað seg fyrst og fremst um friðarvarðveitandi arbeiði, meðan tað nú í stóran mun snýr seg um virðispolitikk, at fremja felags virði og skapa burðardyggja menning í heiminum, segði Árni Svævarr.

Hann vísir á, at seinastu 30 árini er heimurin nógv broyttur. Múrurin er fallin, hóttanin av einum kjarnorkukríggið er ikki líka stór longur og heimurin er ikki líka greitt býttur sundur í eystur og vestur. Tí er leikluturin hjá ST eisini nógv broyttur.

ST bleiv ikki skapt fyri at føra okkum til Himmals, men fyri at bjarga okkum frá Helviti. Orðini eigur fyrsti aðalstjórin í ST, sviin Dag Hammarskjöld.

Árni Snævarr sigur, at meðan ST framvegis hevur sum fremsta endamál at skapa frið í heiminum, verður nógv størri

dentur enn áður lagdur á menningararbeiði.

- ST bleiv skapt fyri at forða einum nýggjum heimsbardaga. Fara vit 30 ár aftur í tíðina, so óttaðust fólk, at tey bæði heimsveldini skuldu draga allan heimin í kríggj, sigur hann.

Atomspøkilsí er deytt

- Í dag er størsti vandin ikki longur, at teir skulu trýsta á reyða knóttin. Størsti vandin í dag er okkara ovurstóra forbrúk. Tí velur ST at arbeiða so nógv við slíkum sum teimum 17 heimsmálunum, greiðir

hann frá.

Síðani 1. januar 2016 hava tey 17 heimsmálini verið partur av arbeiðinum hjá ST. Talan er um 17 mál og 169 undirmál um burðardyggja menning, sum øll limalondini hjá ST hava bundið seg til at halda.

Árni Svævarr sigur, at hóast heimsmálini ikki beinleiðis eru friðarvarðveitandi arbeiði, fara tey uttan iva at forða fyri kríggið og skapa meiri frið í heiminum.

- Um vit ikki røkka teimum 17 heimsmálunum, fara vit at síggja fleiri kríggj sum tað í

Sýria og heimshøvini fara at fyllast við plasti, sigur hann.

Forbrúkið er størsta hóttanin

Í framløgu síni tók hann serliga fram heimsmál nummar 12: At tryggja burðardyggja nýtslu og framleiðslumynstur.

- Ein triðingur av matinum, sum vit keypa, tveita vit burtur. Av tí triðinginum kunnu minst 60% framvegis etast, tá vit tveita tað vekk. Sannleikin er tíverri, at ruskspann okkara fær betri mat enn ein áttandapartur av heimsins íbúgvum, sigur hann.

Hetta hevur stóra ávirkan á matframleiðsluna í heiminum og hennara árin á náttúruna.

- Vit skulu minnast til, at tað

ST HEVUR VÍÐKAÐ SÍTT VIRKISØKI

Í kjalarvørrinum av 2. heimsbardaga settu vinnararnir seg saman og skaptu ST. Endamálið var at forða fyri, at eitt slíkt kríggj aftur skuldi svølgja allan heimin og at skapa eitt pláss, har tjóðirnar kundu hittast og práta saman.

25. októbur undirskrivaðu 50 tjóðir ST-sáttmálan. Fyrstu ártíggjuni var nógvur dentur lagdur á at varðveita friðin millum tey bæði heimsveldini, sum vóru eftir aftan á heimsbardagan, men við tíðini fekk ST fleiri og fleiri undirstovnar. Mannarættinda-

sáttmállin bleiv undirskrivaður í 1948 og ST spældi í fleiri forum ein týðningarmiklan leiklut, tá hjálond í hópatali gjørdust sjálvstøðug í 60'unum og 70'unum.

Við tíðini hevur ST skipað fyri ráðstevnum um alskyns evni og hevur stovnað fleiri aðrar felagsskapir undir sær, sum fáast við alt frá mentan til havrættindi til mannarættindi til landbúnað til veðurlag til ferðafólk til flóttafólk til kjarnorkukraf til post, heilsu og pengar.

SKULU STRIKA FÁTÆKADØMI Í HEIMINUM

Tey 17 heimsmálini eru 17 ítøkilig mál við 163 undirmálum, sum øll limalondini í ST hava bundið seg til at virka fyri. Tey skulu enda fátækadømi og hunguri í heiminum, minka um mismun, tryggja góða útbúgving, geva betri heilsu, virðilig stórv og burðardyggari vøkstur.

Heimsmálini virka eisini fyri friði, trygd og sterkum stovnum og at tryggja altjóða samstarv. Hendan nýggja dagsskráin viðurkennir soleiðis, at sosial og fíggjarlig menning

og umhvørvismenning, friður, trygd og altjóða samstarv eru tætt knýtt saman, og tað krevur, at vit standa saman um at loysa tey, um vit skulu náa verulig úrslit.

Les meiri um heimsmálini á www.foroyalandsstyri.fo.